

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/65/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4218202110
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4218202110.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci žalobcu: Poštová banka, a.s., so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábrežie 4, IČO: 31 340 890, zastúpený Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8/A, IČO: 47 232 471, proti žalovanej: R. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., G. XX/XX, o zaplatenie 3.200,10 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 14. januára 2019 č. k. 8Csp/68/2018-103 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti trov konania potvrdzuje.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 3.200,10 eura, dlžné úroky 142,21 eura s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 3.200,10 eura od 01.04.2018 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol a o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalobca má nárok voči žalovanej na náhradu trov konania vo výške 74,90%.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca so žalovanou uzatvorili dňa 05.03.2014 úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX. Na základe tejto zmluvy žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 3.400 eur. Tento sa zaviazala splácať v 96-mesačných splátkach po 59 eur mesačne v období od 25.04.2014 do 25.03.2022. Úroková sadzba bola dojednaná vo výške 10,90% ročne, pričom RPMN bola v zmluve ustálená vo výške 11,46% pri priemernej RPMN vo výške 18,87%. Celková výška nákladov spotrebiteľa bola 5.118,73 eura. Žalovaná si zmluvné povinnosti neplnila, preto žalobca ku dňu 06.07.2015 vyhlásil svoju pohľadávku za splatnú. Žalobca ku dňu predčasného zosplatenia úveru vyčíslil pohľadávku na sumu vo výške 3.396,96 eura, ktorá pozostávala z dlžnej istiny vo výške 3.200,10 eura, úroku vo výške 142,21 eura, poplatkov za upomienky vo výške 39,65 eura, poisťné 15 eur. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 497, § 499 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 52, § 53, § 54 OZ, § 1, § 2, § 9 zák. č. 129/2010 Z. z., ako aj § 517 ods. 2 OZ, § 23a ods. 1 a 2 zák. č. 634/1992 Zb. a ust. § 151 ods. 1 CSP. Posudzujúc uvedenú zmluvu dospel k záveru, že zmluva je súčasne spotrebiteľskou zmluvou, pretože pri jej uzavieraní žalovaná nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti a teda na právny vzťah založený zmluvou o úvere je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že žaloba je dôvodná len sčasti a to v časti istiny 3.200,10 eura, v časti uplatneného úroku 142,21 eura (do vyhlásenia splatnosti), ako aj uplatneného úroku z omeškania vo výške 5,05% z istiny od 01.04.2018 do zaplatenia a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Pokiaľ ide o uplatnený nárok na zaplatenie zmluvného

úroku vo výške 10,9% z dlžnej sumy od 01.04.2018 do zaplataenia, v tejto časti považoval žalobu za nedôvodnú. Dospel k záveru, že žalobca má nárok na zmluvný úrok len do času účinkov vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a od splatnosti úveru je dlžník v omeškani a musí platiť úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ľarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaľaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi, preto žalobu v časti uplatneného zmluvného úroku za obdobie odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru do zaplataenia zamietol. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 470/2012, kde ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľný výklad rozhodnutia krajského súdu, keď p zosplatnení úveru nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, a keďže žalobca mal úspech v 80,45% a žalovaná 12,55%, preto bol žalobca úspešný v rozsahu 74,90%.

3. Rozsudok súdu prvej inštanacie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca a to v jeho zamietajúcej časti a v časti o náhrade trov konania. Svoje odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Podľa jeho názoru súd vo svojom zhodnotení právneho a skutkového stavu sa zmyľil. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29Cdp 2906/2000. Podľa jeho názoru Ústavný súd SR vykladá pojem zosplatnenia zánikom pôvodného záväzku, na ktorého miesto nastupuje záväzok úplne nový. Podľa neho je takýto výklad úplne nesprávny. Žiaden zákon neupravuje, že zosplatnenie úveru spôsobuje zmenu všetkých zmluvných podmienok. Predčasné vyhlásenie splatnosti úveru sa týka len zmeny v lehote splatnosti úveru a straty výhody splátok, nie však v ostatných dojednaných podmienkach. Nejde tak o privátnu nováciu celého záväzku. Vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru veriteľom je prejavom vôle veriteľa smerujúcim k zániku povinnosti dlžníka platiť svoj dlh v splátkach a vzniku novej povinnosti zaplatiť celý dlh jednorazovo, stanovený termín. Akýkoľvek iný výklad, než ten, že veriteľ zmenil záväzok, čo do termínu splatnosti, nie však čo do ostatných podmienok úveru je nesprávny. Zosplatnenie úveru je tak následkom porušenia povinnosti dlžníka riadne a včas uhradiť splatnú časť úveru, čím dochádza k strate výhody úhrady úveru v splátkach a dlžník je povinný uhradiť celú výšku úveru jednorazovo a nie po častiach. Súd pri svojom rozhodovaní nevezal do úvahy skutočnosť, že vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru sa týka len istiny úveru. Zmluvný úrok nebol kapitalizovaný do celkovej dlžnej sumy. Zmluvný úrok je totiž odplátou (cenou) za poskytnutie finančných prostriedkov a tvorí tak ekonomickú podstatu poskytovania finančných prostriedkov ako podnikateľskej činnosti veriteľa. V tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov a to Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Co/1/2018, 17Co/122/2017, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/22/2018 a Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/49/2018. Preto žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštanacie v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na nové konanie, prípadne zmenil rozhodnutie tak, že žalobe v plnom rozsahu vyhovie a zaviazne žalovanú na náhradu trov odvolacieho konania.

4. K odvolaniu sa vyjadrila žalovaná, ktorá uviedla, že žiada, aby súd odvolanie žalobcu zamietol a aby rozhodnutie súdu prvej inštanacie bolo potvrdené.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote (§ 362 CSP), a že spĺňa náležitosti § 365 a nasl. CSP preskúmal rozsudok súdu prvej inštanacie v napadnutej časti, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštanacie je potrebné v napadnutej zamietajúcej časti a v časti týkajúcej sa trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi žalobcom a žalovanou došlo dňa 05.03.2014 k uzatvoreniu zmluvy o úvere Dobrá pôžička č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 3.400 eur. Keďže po čerpaní úveru žalovaná porušila zmluvné povinnosti, poskytnutý riadne a včas nesplácala, vyhlásil ku dňu 06.07.2015 poskytnutý úver za predčasne splatný a žalobca ku dňu predčasného zosplatnenia úveru vyčíslil svoju pohľadávku vo výške 3.396,96 eura, ktorá pozostávala z dlžnej istiny vo výške 3.200,10 eura, úroku vo výške 142,21 eura, poplatkov za upomienky vo výške 39,65 eura a poistné 15 eur. Pokiaľ ide o vec samú je potrebné konštatovať, že vo vzťahu k zamietajúcej časti výroku rozsudku súd prvej inštanacie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právne záver. Skutkové zistenia súdu prvej inštanacie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto skutkových a právnych zisteniach súdu

prvej inštancie sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolací súd sa preto stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a s osvojením si náležitého a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia prvoinštančného súdu, na ktoré v plnom rozsahu súd odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu a na zvýraznenie správnosti napadnutého rozsudku dodáva nasledovne.

7. Žalobca v podanom odvolaní namieta nesprávne právne posúdenie veci. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva a o omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyvodil. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou došlo dňa 05.03.2014 k uzatvoreniu zmluvy o úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 3.400 eur.

8. Je nepochybné, že vyššie uvedená úverová zmluva uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľkou, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že na predmetnú zmluvu je nutné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, a preto zo strany súdu nedošlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu.

9. V predmetnej veci súd prvej inštancie správne uzavrel, že podľa ustálenej súdnej praxe (uznesenie NS SR sp. zn. 4Obo/143/1998) vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania.

10. Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi.

11. Odvolací súd poukazuje na to, že pokiaľ veriteľ (v danom prípade žalobca) pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatnenie úveru) potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru.

12. Žalobca sa dovoľáva nárokov na odplátne úroky, ktoré by mu patrili v prípade, ak by bol zachovaný stav zákonnej domnienky a teda trvanie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy za stavu, že veriteľ aj spotrebiteľ budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve. Keďže tento stav netrvá, je zrejmé, že došlo k zmene záväzku, ktorá bola privodená omeškaním spotrebiteľa a súčasne predčasným zosplatnením úveru zo strany veriteľa. V tejto súvislosti považuje odvolací súd za potrebné objasniť inštitút predčasného zosplatnenia úveru a jeho právny režim.

13. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové okamžité vrátenie celej požičanej istiny, kým dohodnutý úrok predstavuje cenu, za ktorú veriteľ poskytuje dlžníkovi istinu k dispozícii. Tento zisk predstavuje práve dohodnutý úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Takýto úrok predstavuje kapitalizovanú odplatu za celé obdobie postupného splácania úveru v splátkach. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov, kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Teda zosplatnením úveru nastáva stav, keď veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, s ktorou môže disponovať. Tým teda stráca nárok veriteľ na úroky za požičané peňažné prostriedky od spotrebiteľa. Ak teda spotrebiteľ už nemá právny titul na peňažné prostriedky u seba tieto užívať, niet dôvodu už na to, aby veriteľ požadoval od neho úroky, ktoré by mu patrili, ak by si spotrebiteľ mal právo držby finančných prostriedkov, inak by nastal nespravodlivý a ústavne nekonformný stav pre spotrebiteľa, ktorý by bol vystavený sankciám vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej mal nárok na úroky zo zmluvy. Išlo by teda o stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by mal nárok na dohodnuté úroky, ako keby k zmene záväzku nedošlo. Spotrebiteľ by nemal žiadne garantované práva, ktoré by mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolané zmenou záväzku. Navyše by došlo k hrubej nadvláde veriteľa, ak by bol tento nečinný pri vymáhaní svojej

pohľadávky a odplatné úroky by si nárokoval aj pri svojej potencionálnej nečinnosti. Takéto správanie dodávateľa nemôže byť podporované a požívať právnu ochranu.

14. Súd prvej inštancie žalobu v časti správne zamietol.

15. Z uvedených dôvodov odvolací súd v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej zamietajúcej časti, ako aj v časti o náhrade trov konania.

16. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a v danom prípade úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože v priebehu odvolacieho konania jej žiadne trovy nevznikli, čím bol daný dôvod pre aplikáciu článku 4 CSP.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).